

Raadsbrief

Datum: 18 februari 2021
Behandeld door: Anneke Knip
Zaak: 2020-039011

Verzenddatum:
Mailadres: anneke.knip@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: Jan Jakob Boersma

Onderwerp: Raadsbrief Aanvullende informatie Ouderenbeleid

Geachte leden van de raad,

Raadsbrief Ouderenbeleid

Naar aanleiding van de toezeggingen in de commissie van 11-2-2021 jl. krijgt u via deze brief nadere informatie over het ouderenbeleid.

1. Fasering co-creatie proces Ouderenbeleid

Het proces van een succesvolle co-creatie kent 5 fasen¹. Wij bevinden ons momenteel in de derde fase van het proces. In het onderstaande schema wordt het proces kort toegelicht en gerelateerd aan de stappen in het ouderenbeleid. In een succesvol co-creatietraject wordt er in de uitvoering geschakeld tussen fase 4 en 5. De inzichten die verkregen worden in de evaluatie dragen bij aan een verdere finetuning. Zo blijft het proces van co-creatie in de uitvoering werkbaar en actueel, bij hernieuwde inzichten wordt er geëvalueerd en getoetst met en door de betrokken partijen over de uitvoering en het stellen van nieuwe doelen.

¹ Stefanie Jansen en Maarten Pieters 'Complete Cocreatie'

	Founding	Finding	Forming	Finetuning	Following up
Algemeen	Bepalen van urgentie en draagvlak. Welke relevante maatschappelijke vraagstukken liggen er.	Gericht onderzoek doen naar de beginsituatie en achterliggende motivaties. Vanuit dit onderzoek wordt het kerninzicht geformuleerd als basis voor het verder uitwerken van de oplossingen.	Het ontwikkelen van concepten die een oplossing kunnen bieden voor de uitdaging.	Dit is de fase van implementatie en uitvoering. Een stap waar de verschillende werkgroepen gevormd worden en de doelen worden uitgewerkt en uitgevoerd.	In deze fase draait het om in co-creatie te blijven werken. Evaluatie, monitoring, doorontwikkeling en het (h)erkennen van nieuwe trends en ontwikkelingen.
Ouderenbeleid	Het erkennen van de maatschappelijke noodzaak tot het formuleren van specifiek ouderenbeleid.	Inventariseren van vraagstukken, gesprekken met stakeholders etc.	Het formuleren van de gezamenlijke ambities en het ouderenbeleid waarin de kaders voor de werkgroepen gesteld worden.	Het maken van de uitvoeringsplannen door de werkgroepen op de 7 thema's met daarin concrete acties en doelstellingen per thema.	Het jaarlijkse proces van evalueren en monitoren en opnieuw formuleren van uitvoeringsplannen.
Tijdspad	Medio 2018	2019/2020	2020	Eerste half jaar 2021	Jaarlijkse cyclus conform opzet uitvoeringsplan

2. Meer informatie over het toekomstige uitvoeringsplan

In de bijlage vindt u een concept uitvoeringsplan van één van de subdoelen uit het Ouderenbeleid binnen het Thema Eenzaamheid. Dit concept is ter illustratie van hoe het uitvoeringsplan inhoudelijk ingevuld kan gaan worden. Elk thema beslaat een aantal subdoelen (wat willen we bereiken). Door de werkgroep wordt in samenspraak met de regiegroep de prioritering voor 2021 bepaald, voor eenzaamheid is dit bijvoorbeeld het maken van een lokaal plan van aanpak. Dit voorbeeld heeft ook een planningshorizon van de komende kwartalen. Aan de hand van het proces van co-creatie wordt dit uitvoeringsplan werkende weg nader ingevuld.

3. Nadere toelichting dwarsverbanden met andere beleidsterreinen

Op diverse beleidsterreinen binnen de gemeente gaan we, parallel aan de strategische visie sociaal domein, steeds meer werken vanuit Positieve Gezondheid. Een visie waarbij gezondheid meer omvat dan alleen fysiek gezond zijn. Deze ontwikkeling vraagt om een nauwe samenwerking tussen de beleidsterreinen die zich inzetten op preventie, gezondheid, cultuur, sport, jeugd en welzijn, maar ook met de beleidsterreinen Wmo, wonen en verschillende projecten die zich richten op infrastructuur, wijkinrichting en zorg.

In de totstandkoming van het ouderenbeleid is deze samenwerking al zichtbaar. In het ouderenbeleid wordt aangegeven welke ambities er liggen om gezond en vitaal ouder te worden in Midden-Groningen. Deze ambities komen overeen met de kadernota cultuur en worden meegenomen in de uitwerking van het sport-, vrijwilligers- mantelzorg en gezondheidsbeleid. De doelstellingen zijn niet exclusief voor één enkel beleidsterrein. Bewegen voor ouderen en zorgen dat zij vitaal en gezond oud kunnen worden wordt deels uitgevoerd via het sportbeleid. In de uitvoering komt dit terug door het aanjagen van de ambities geformuleerd in het ouderenbeleid in samenhang met de totstandkoming en uitvoering van de andere beleidsterreinen. Het ouderenbeleid heeft in deze beleidsterreinen een plek en andersom ook. Op deze manier verbreden wij de aandacht voor specifieke vraagstukken van ouderen en de daarbij behorende activiteiten/doelen. Deze kunnen zo efficiënter en effectiever worden ingericht. De dwarsverbanden komen dus niet alleen beleidsmatig terug, maar zeker ook in de uitvoering. De uitvoeringsplannen worden opgesteld door de werkgroepen, die niet alleen door vertegenwoordigers van de ouderen gevormd gaan worden, maar ook door andere relevante belanghebbenden. In andere gevallen sluiten belangenbehartigers vanuit het ouderenbeleid aan bij werkgroepen uit andere beleidsterreinen.

Thema 1 : Meedoen

Relatie met sport en cultuur, maar ook gebiedsregie en opbouwwerk zijn relevante partners. Samen kunnen we een breed georiënteerd fundament neerzetten waardoor activiteiten (door)ontwikkeld kunnen worden of beter aansluiten bij ouderen. Walking football is hier een mooi voorbeeld van. Op dorps- en wijkniveau valt te denken aan samenwerkingsverbanden tussen ouderen- en sportverenigingen, dorpshuizen, wijkcentra, maar bijvoorbeeld ook lokale horeca. In sommige dorpen en wijken gebeurt dit al met groot succes.

Thema 2: Wonen

Relatie met de beleidsterreinen Wmo en Wonen, maar ook gebiedsbeheer en gebiedsregie spelen een belangrijke rol. In dit ouderenbeleid gaat het met name om op deze terreinen de rol en positie van de oudere in de beleidsvorming en uitvoering te bestendigen en daar waar nodig te versterken. De invoering van de omgevingswet biedt ook voor ouderen handvatten om zelf of in georganiseerd verband aan de slag te gaan met wonen en de woonomgeving. Hiervoor willen wij vanuit het ouderenbeleid een informerende rol naar zowel de partners binnen als buiten de gemeente vormen. Van planvorming rondom de zogenaamde knarrenhoven, tot een toegankelijke omgeving, tot woningaanpassingen, het ouderenbeleid wil aandacht en focus leggen op informatieverstrekking en kennis delen. De kaders voor wonen en zorg worden later -met input vanuit de doelgroep- in de woonzorgvisie uitgewerkt, komen terug in het Wmo-beleid en wordt via de reguliere partners vanuit het ouderenwerk gedeeld met de achterban.

Thema 3 Preventie

Preventie richt zich hier met name op het voorkomen van kwetsbare ouderen. Thema 4, vitaliteit, is hier onderdeel van en wordt vanwege de mate van belangrijkheid apart uitgewerkt. Daarnaast richten we ons samen met onze uitvoeringspartners (sociale teams, Kwartier zorg&welzijn, Zorg nabij, Humanitas, POSO) vooral op het voorkomen/verergering van kwetsbaarheid onder ouderen. In de samenwerking zal vooral vanuit welzijn samengewerkt worden om de aanpak te borgen in onze organisatie en daarbuiten.

Thema 4 Vitaliteit

Dit is een thema waarbij zowel van binnen naar buiten, als van buiten naar binnen wordt gewerkt via het sportbeleid, gezondheidsbeleid en ouderenbeleid. Hierbij wordt een meer integrale aanpak beoogd, waarbij via bijvoorbeeld het gezondheidsbeleid gewerkt wordt aan het versterken van de fysieke gezondheid van onze inwoners, maar de doelen bereikt worden door inzet op alle drie de beleidsterreinen. De aanpak van bijvoorbeeld obesitas kan gedaan worden door sporten en gezond eten in onze gemeente te stimuleren. Soms is er voor ouderen een andere aanpak nodig, bijvoorbeeld omdat deze groep zich minder laat bereiken door het gebruik dan sociale media of een ander soort activiteit wenselijk is.

Door de inzet van voorlichting gespecificeerd op de groep ouderen en aangepaste activiteiten geven we een plus op het gezondheids- en sportbeleid. We gaan samen met de eerdergenoemde beleidsterreinen samen kijken wat er nodig is en hoe we dit het beste kunnen implementeren in de uitvoering en niet los van elkaar werken aan dezelfde doelstellingen. Zo zetten we efficiënt in op de beschikbare middelen. Het Huis voor de Sport en Team Sport en Bewegen zijn belangrijke partners in de uitvoering. De regie ligt bij het gezondheidsbeleid en zal in samenwerking met het o.a. ouderenbeleid en sportbeleid uitgevoerd worden.

Thema 5 Zorg en ondersteuning Thuis

De gemeente zorgt voor ondersteuning in het kader van de Wmo, in de vorm van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen, o.a. hulp bij het huishouden, vervoersvoorziening of dagbesteding. Vanuit het ouderenbeleid en de uitvoeringsplannen zal het team Wmo van informatie worden voorzien en zal vanuit welzijn ingezet worden op preventieve activiteiten. De inzet van domotica die vallen in de categorie woningaanpassingen worden deels vergoed vanuit de gemeente, als de bewoner hierdoor langer thuis kan blijven wonen.

Thema 6 Dementie

Vanuit de werkgroep dementie die al enige jaren actief is in onze gemeente wordt beleidsoverstijgend gewerkt aan informatie en trainingen betreffende hoe om te gaan met mensen met dementie. Deze werkgroep heeft onder andere medewerkers van de loketten een training gegeven met handvatten. De intentie is om als dementievriendelijke gemeente hier actief op in te blijven zetten. Vanuit Welzijn en Ouderenbeleid wordt nauw samengewerkt met de werkgroep

dementie.

Thema 7 Eenzaamheid

De aanpak Een tegen Eenzaamheid is een integrale benadering, waar we vanuit het ouderenbeleid een plus zetten door samen met Kwartier Zorg&Welzijn kartrekker te worden bij de aanpak eenzaamheid. De focus komt niet exclusief op ouderen te liggen, maar we zien wel dat eenzaamheid onder ouderen een groot en groeiend probleem is. Door in de activiteiten specifiek aandacht te hebben voor de verschillende doelgroepen is de kans op een succesvolle aanpak groter. In de uitvoering van de aanpak zullen er zowel intern als extern op dit niveau samenwerkingspartners gezocht worden. Te denken valt aan Wmo, Welzijn, Sport, Cultuur, Gebiedsregie, maar ook ons klantcontactcentrum, bibliotheek, ondernemers, thuiszorgorganisaties etc.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Gemeentesecretaris